
1-во писмо

Въпрос № 1

Използва се софтуер, който дигитализира някои от следните фирмени операции като доставка, продажба, връщане, изплащане и прехвърляне на стока от един склад в друг склад. Целта му е впоследствие да се генерират различни необходими документи към тях, като например стокова разписка, приемо-предавателен протокол, фактура за продажба.

Такъв тип софтуер задължително ли трябва да е свързан с касов апарат, при условие че няма такава разработена функционалност към него?

Описаната от Вас функционалност на софтуера попада в обхвата на определенията за „софтуер за управление на продажбите“ съгласно §1, т. 84 от Допълнителните разпоредби (ДР) на **Закона за данъка върху добавената стойност** (ЗДДС) и „управление на продажбите“ съгласно §1, т. 19 от ДР на Наредба N-18/2006 г. В случай, че този софтуер се използва в търговски обекти, в които съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредба N-18/2006 г. е налице задължение за издаване на фискален бон, т.е. извършват се например плащания в брой, с дебитна или кредитна карта и др., то той трябва да бъде свързан с фискално/и устройство/а (ФУ). Фактът, че към момента няма разработена функционалност за връзка към ФУ, не може да бъде причина за изключване на софтуера от изискванията на Наредба N-18/2006 г. и такава функционалност трябва да бъде разработена.

Въпрос № 2

Ако не е задължително свързването му, изискванията от приемата наредба важат ли за него?

Изискванията, посочени в Приложение №29 от Наредба N-18/2006 г., важат за софтуера при условията, посочени в отговора на Въпрос №1.

Въпрос №3

Възможно ли е да се използва до етап генериране и разпечатване на фактура, от касовия апарат се разпечатва касов бон и се прикрепя към генерираната фактура?

Доколкото Вашият софтуер отговаря на определението за софтуер за управление на продажбите, той следва задължително да бъде свързан и да управлява въведените в експлоатация ФУ в обекта.

Не се допуска продажбите да се отразяват в софтуер за управление на продажби, вкл. да се издават фактури, а издаването на ФБ да бъде отделено.

Въпрос №4

Даден електронен магазин трябва ли да е свързан с касов апарат?

По смисъла на определението за търговски обект, съдържащо се в §1, т. 41 от ДР на ЗДДС, електронният магазин е търговски обект, от който се извършват продажби. Когато лицето, извършващо продажби чрез електронен магазин, използва за дейността си софтуер за управление на продажбите и за извършваните продажби е налице задължение за издаване на ФБ съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредба Н-18/2006 г., софтуерът трябва да отговаря на изискванията на наредбата, респективно, той трябва да бъде свързан с ФУ.

Въпрос №5

Трябва ли електронен магазин да има някакъв специфичен експорт, който НАП да може да генерира при нужда? Ако е необходимо, откъде трябва да се генерира и какви са изискванията за неговия формат?

Специфични изисквания към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин, се съдържат в Глава седма „Г“ на Наредба Н-18/2006 г. Съгласно чл. 52н те „са длъжни да съхраняват в сроковете по чл. 38, ал. 1 от ДОПК създаваната чрез софтуера на електронния магазин информация (текуща база данни и архивни копия на базата данни) и при поискване от органите по приходите да осигурят достъп до нея с възможност за експорт и копиране на данни.“ Няма дефинирана конкретна структура, в която да се експортират данните от базата данни на електронния магазин.

По отношение на софтуера за управление на продажбите, когато такъв се използва от лицето, извършващо продажби чрез електронен магазин, са приложими всички изисквания, съдържащи се в Приложение №29 на Наредба Н-18/2006 г.

2-ро писмо

Въпрос №1

В публикуваната структура на КЛЕН експорта, Приложение 34, т.4, по описания в Наредбата експорт в табличен вид не фигурират някои важни събития от бона, например отстъпки, надбавки, войдове, видове плащания и т.н. Ето и конкретни въпроси:

a) *Очаква ли се дадените отстъпки да се включат в експорта като се отнеме от оборота на съответния артикул (което би променило идеята за КЛЕН експорт (ударението е върху КЛЕН), а ще стане обикновен експорт на данни от ФУ).*

Не се очаква експорт на всички данни от ФБ, а само на посочените в приложението. При фискалните бонове (ФБ) с включени отстъпки, надбавки и войдове няма да има равнение между стойността на стоките (количество * единична цена) и общата сума на ФБ. В хода на контролни производства „липсващите“ в структурирания експорт елементи от бона ще се проверяват в базата данни на софтуера.

b) *На всеки ред ли очаквате всичката информация (поне така е описано, или ще има заглавен ред с ФДРИД, УНП, номер на бон, следващи редове със самите стоки, и закриващ ред с данни за плащанията и тоталите, номера на оригинални документи, ЕИК и други ?*

На всеки ред се очаква описаната информация. Изискването е формулирано по този начин с оглед улеснено последващо зареждане и анализ на експортирани от КЛЕН данни в специализиран софтуер, използван от органите на приходите в НАП.

c) *Може ли да публикувате примерен бон с няколко артикула, няколко платежни средства, с отстъпки и надбавки, поне един войд, както и структурирания експорт на този бон ?*

.....

Въпрос №7

Как НАП си гарантира, че структурираният експорт от КЛЕН на ФУ по Приложение 34 съдържа коректна информация ? Файлът се подписва от сервизен техник след като е направен експортът (и то ако експорта се прави от КЛЕН – има и хипотеза по Приложение 29, чл.). Добрите практики водят към нужда от

подписване на експортния файл от самият принтер, за да се гарантира непромяната на информацията от сервисния техник.

Считаме, че при възникване на съмнения за манипулиране на експорта от КЛЕН може да бъде направен повторен експорт, тъй като лицето е задължено да съхранява КЛЕН в сроковете по чл. 38 от ДОПК. Предложението може да бъде обсъдено при подготовка на бъдещи изменения в Наредба Н-18/2006 г.

Въпрос №12

Ако УНП е задължителен реквизит (съгласно чл. 26, т.17) при използване на СУПТО, как ще се инсталират във времето новите ФУ и СУПТО (говорим за периода преди 31.03.2019)? Как ще може да работи новият тип ФУ без инсталиран СУПТО (с досегашния недеклариран софтуер), как може да работи СУПТО без новите принтери? Новите типове ФУ ще очакват УНП и ако не го получат, няма да позволяят отварянето на ФБ; от друга страна, СУПТО ще предава команда за отваряне на бон с УНП и ще получава грешка от старото ФУ (невалиден параметър). Единственият вариант, за който се сещам, е да се направят ФУ да изискват УНП като задължителен реквизит на bona SAMO след първо получаване на УНП; т.е. да може да се инсталират ФУ от новия тип и да не изискват УНП, докато СУПТО не бъде инсталиран в обекта.

Новият тип ФУ ще трябва да може да работи и без софтуер за управление на продажбите в търговски обект (СУПТО), т.к. не всички търговци ще използват СУПТО.

СУПТО няма да може да работи без новите принтери. Това означава, че търговците, които трябва да приведат дейността си в съответствие с наредбата в определения срок - 31.03.2019 г. или 30.06.2019 г., ще трябва да координират закупуването на ново/и ФУ с инсталациите на новия софтуер.

Въпрос №13

Как ще се случи това: Когато софтуерът е част от или е свързан с интегрирана информационна система за управление на продажбите/търговската дейност на лицето по чл. 3 и използваната технология за реализацията му не позволява изпълнението на всички или на част от изискванията по т. 16, 17, 18, и 19, изпълнението на тези изисквания следва да бъде осигурено чрез функционалността на интегрираната система. Голяма част от СУПТО са просто касови програми, работят само с дневни бази и получават номенклатурата си, цените от централизирани системи (SAP, MS NAV, AS 400 etc.). Тези касови

програми нямат модули за заявки, доставки, промоции и други. Означава ли новият текст в наредбата, че на тези централизирани системи SAP, MS NAV, AS 400 и други им се вменява изпълнението на т.т.16-19., без тези софтуери да подлежат на деклариране ?!

Именно поради използването в практиката на т.нар. „касови програми“, които са с твърде ограничена функционалност, Наредба Н-18/2006 г. допуска: „Когато софтуерът е част от или е свързан с интегрирана информационна система за управление на продажбите/търговската дейност на лицето по чл. 3 и използваната технология за реализацията му не позволява изпълнението на всички или на част от изискванията по т. 16, 17, 18, и 19, изпълнението на тези изисквания следва да бъде осигурено чрез функционалността на интегрираната система.“ (Приложение №29, т. 21 от Наредба Н-18/2006 г.)

В случай, че „интегрираната система“ не попада в обхвата на определението за „софтуер за управление на продажбите“ съгласно §1, т. 84 от Допълнителните разпоредби (ДР) на **Закона за данъка върху добавената стойност** (ЗДС), то за нея не се изисква подаване на декларация съгласно чл. 52б, ал. 1 от Наредба Н-18/2006 г.

Въпрос №14

Не става ясно как се процедира при подмяна на ФУ от една каса на друга, в обект с повече от една каса, и формираният от СУПТО УНП. Според т.9 от Приложение 29, третата част от УНП, 0000001 в примера от наредбата е 7-разряден пореден номер на продажбата, формиран поотделно за всеки индивидуален номер на ФУ. Т.е. в описаната от мен хипотеза, ако ФУ бъде преместен от една каса на друга, то новата каса ще трябва да си нулира поредния номер на продажбата и да почне отново от номер 0000001; така обаче, ако касиерът в двата случая е един и същ, ще има дублиране на номерацията на боновете, издавани от едната (в момента) и от другата (в минал период) каса;

Въпросът се нуждае от уточнение.

Ако под „каса“ се разбира работно място в даден търговски обект, то преместването на фискално устройство от едно работно място на друго не е свързано с нулиране на номерацията на УНП и не изисква такова. Софтуерът, който управлява фискалните устройства, би трябвало да се „обърне“ към съответното ФУ в примера и да генерира следващ уникален номер на продажба, т.е. последният УНП на предишното работно място плюс „1“.

Въпрос №15

Документите Сторно и Кредитно известие трябва ли да имат УНП за самия документ или само да цитират УНП на оригиналния документ, който коригират ?

Посочените документи следва да съдържат УНП на продажбата, във връзка с която се издават, т.е. „УНП на оригиналния документ“.

Въпрос №17

По хипотезата за паркираните бонове – понеже те ще съдържат и УНП, трябва ли при приключване на деня (преди Z-отчет) тези транзакции да бъдат окончательно анулирани, или могат да се прехвърлят и за следващ ден ? Ако канцелираните бонове не се предават по дистанционната връзка, как ще се отразят дупките в УНП на сървъра на НАП ? Ако се предават канцелираните бонове по дистанционната връзка, следва да има флаг в XML-а за този статус на bona ...

При изменението на Наредба Н-18/2006 г. е отчетено, че за някои бизнеси е норма откриването и приключването на продажбите да не се случват в един и същи ден. Поради това, в случай че има открита продажба, която не е приключила към края на деня, няма пречка да бъде издаден Z-отчет без да е необходимо продажбата да бъде анулирана.

В Наредба Н-18/2006 г. няма термин „канцелиран бон“. Вероятно се има предвид Сторно ФБ, който се предава към сървър на НАП. Структурата на Сторно ФБ е описана в Наредба Н-18/2006 г., Приложение №17, т. 13а и т. 14а.

В случай, че се има предвид анулирана продажба, при която софтуерът „постъпково“ е записвал в КЛЕН информация за отделните стоки, но поради анулирането формира ФБ с нулева обща сума, няма пречка такъв ФБ да бъде предаден дистанционно към сървър на НАП. За тази особеност на софтуерната реализация производителят/разпространителят би следвало да е направил пояснение при подаването на информация за софтуера съгласно чл. 52в ал. 2 (заедно с декларацията по чл. чл. 52в ал. 1).

3-то писмо

Въпрос № 1

При така приемата нормативна уредба как е предвидено да се изпълни следната ситуация: фирма, използваща „Система за управление на продажбите“, работи изцяло с разплащания по банков път. Ако системата отговаря на изискванията на Приложение 29, то според т. 8 не се допуска откриване на Продажба без наличието на връзка с фискално устройство (ФУ).

Лицата по чл. 118, ал. 18 от *Закона за данък върху добавената стойност* (ЗДДС) могат да използват в търговски обект, в който се извършват продажби на стоки и услуги, за които е налице задължение за издаване на фискален бон, само софтуер/и за управление на продажбите, отговарящи на посочените в приложение № 29 изисквания, като софтуерът/ите задължително управлява/т всички фискални устройства в този обект.

В случай че в търговски обект се извършват продажби, за които не е налице задължение за издаване на фискален бон (ФБ), Наредба №Н-18/2006 г. не изисква наличие на фискално устройство в този обект, респективно регламентираните в Приложение № 29 изисквания не са относими към софтуер, който управлява продажби, за които не е налице задължение за регистрирането и отчитането им чрез фискално устройство. Същият софтуер (същата версия на софтуера) обаче не може да се използва в други търговски обекти, в които се извършват продажби, за които се изиска издаване на ФБ.

Въпрос № 2

В случаите, в които „Софтуерът за управление на продажбите“ не е самостоятелно приложение, то изискването в Приложение № 29 към чл. 52а, ал. 13, което гласи „Софтуерът трябва да има надеждна защита от преднамерено или случайно изтриване или промяна на вече записани данни за приключени продажби - софтуерът няма вградена функционалност за изтриване на записи в базата данни ...“, поражда следните въпроси по отношение начина на работа с останалата функционалност на цялостната система.

ВЪПРОС: Как се предвижда да се работи в следните ситуации:

1. Допуска ли се изтриване/редакция на данни, свързани с функционалност за „Управление на сервисна дейност“?

2. Допуска ли се изтриване/редакция на данни, свързани с кореспонденцията по:

- 1. Продажба (примерите посочени в т.3 до т. 5)**
- 2. Оферта,**
- 3. Сервизна дейност,**
- 4. Обслужване,**
- 5. Застрахователна дейност,**
- 6. Отношения с контрагенти**
- 7. и т.н.**

Ето и следните примери:

3. При вече записана Продажба и закъсняващо плащане, от системата се изпращат уведомителни съобщения (e-mail, SMS и т.н.), съответно информация за изпратените уведомления се съхраняват в допълнителни таблици, но пряко свързани със съответната продажба. Обикновено това се случва при вече записана продажба.

4. Често към конкретна продажба се издават допълнителни документи, като например Гаранционни карти, Партидни листи, дори експедиционни документи и всички те може да бъдат издадени след записването на Продажбата.

5. Понякога се отразява допълнителна информация свързана с вече записана продажба, като забележки за уговорки за плащания, коментари и др. подобни.

Разгледаните примери в т3, т.4, т.5 касаят въвеждането на данни към вече записана операция (поради естеството си или времето на възникване).

Как според НАП тази информация, свързана с продажбата може да бъде обработвана. Допуска ли се изтриване/редакция на гореописаните данни без СТОРНИРАНЕ на Продажбата. И може ли да се даде отговор с информация, конкретно кой/какви записи от базата данни не могат да бъдат изтривани или редактирани .

В случаите, в които софтуерът за управление на продажбите не е самостоятелно приложение изискванията на Приложение №29 се отнасят към модула, в който е реализирана функционалността „управление на продажбите“. Съгласно чл. 52к, ал. 3 от Наредба № H-18/2006 г. когато работата на софтуера е свързана с получаване или подаване на информация от или към други софтуери или модули от информационни системи, задължените лица са длъжни да съхраняват информацията, създавана чрез тези

софтуери (модули от информационни системи), в сроковете по чл. 38, ал. 1 от ДОПК и при поискване предоставят на органите по приходите (ОП) достъп до нея с пълни права за четене и експорт на данни.

Съгласно т. 13 от Приложение №29 софтуерът трябва да не позволява изтриване или промяна на вече записани данни за приключени продажби. Посочените примери се отнасят до въвеждане на допълнителна информация за приключени продажби, което не предполага промяна или изтриване на вече записани данни за тях.

Въпрос №3

Ако се използва „Драйвер за управление на фискално устройство“, което позволява проверка за състоянието на ФУ преди започването на продажбата, то счита ли се че може да бъде реализирана операцията, ако отговора от „Драйвера“ не съдържа информация за грешка от страна на ФУ. В наредбата е казано че „Софтуерът осигурява свързаност с ФУ по начин, позволяващ получаване в реално време на информация за статуса на ФУ“, което реално допуска използването на „Драйвер за управление на ФУ“, като налага изискването да се провери статуса на ФУ преди бон. Всички драйвери предлагани от производителите на ФУ връщат информация за състоянието на ФУ след изпълнение на команда, ако винаги преди бон се изпраща команда за сверяване на Дата/час (което изпълнява изискването от т.5 от Приложението), то може да се приеме че получената информация от „Драйверът за управление на ФУ“ е в реално време.

Друг приложим метод е с директната проверка състоянието на ФУ и последващо подаване на команда към „Драйвер за управление на ФУ“.

Изискването в т. 8 от Приложение №29 е софтуерът да осигурява свързаност с ФУ по начин, позволяващ получаване в реално време на информация за неговия статус и да не допуска извършване на операции по откриване и приключване на продажба в случаите, когато статусът на ФУ не позволява издаване на ФБ. Изискването предполага комуникация между софтуера и ФУ, която да позволява проверка за свързаност с работещо ФУ в момента на откриване на всяка продажба. Това предполага използване не на драйвер, а на протокол за комуникация между софтуера и ФУ.

Въпрос №4

Липсва дефиниция на понятието „Модул“.

ВЪПРОС: Как НАП тълкуват понятието „Модул“.

1. Как се очаква да бъдат декларирани в ПРИЛОЖЕНИЕ 31 т.1 отделни приложения, който работят с базата данни с която работи и частта за „Управление на продажбите“. Фактически това са отделни модули към системата.

2. В този смисъл библиотеките (с вградени в тях самостоятелни функционалности, като управление на фискално устройство например, управление на команди към базата данни, управление на команди към интернет магазин) считат ли се за „Модули“ и ако ДА, то каква/коя част от функционалността им трябва да се опише в ПРИЛОЖЕНИЕ №31 т.1.

Съгласно т. II.1 от Приложение №31 производителят/разпространителят следва да предостави информация за наименованията и функционалността на модулите, съдържащи се в софтуера за управление на продажбите.

С изключение на библиотеките, които се разпространяват със стандартни софтуери или операционни системи, напр. Windows, Linux и др., всички други библиотеки би следвало да се посочат заедно с версията им и функционалността, която е вградена в тях.

Въпрос №5

В Приложение №29, т. 17 „Чрез потребителски интерфейс софтуерът осигурява достъп до създаваните чрез него данни в сроковете по чл. 38, ал. 1 от ДОПК. При архивиране на базата данни софтуерът осигурява създаване и поддържане на архив, както и достъп до архивните данни в сроковете по чл. 38, ал. 1 от ДОПК през потребителски интерфейс.“ :

ВЪПРОС: Какво се има предвид с изискването „... При архивиране на базата данни софтуерът осигурява ... и поддържане на архив ...в сроковете по чл. 38, ал. 1 от ДОПК през потребителски интерфейс“, това означава ли че се вменява задължението на софтуерът да съхранява архив в посочените сроковете и ако ДА, то какви са очакванията за начинът по който това „...поддържане на архив... през потребителски интерфейс...“ трябва да се реализира.

Софтуерът следва да позволява архивиране на създаваните данни с периодичност в зависимост от спецификата на бизнеса и желанието на задълженото лице – потребител. Задължение на последния е да съхранява архивираната информация в сроковете по чл. 38, ал. 1. Софтуерът трябва да има функционалност за достъп до архивираната

информация през потребителски интерфейс, така че да е възможно генериране и експорт на информацията, посочена в т.18 от Приложение №29.

Въпрос №6

В Приложение №31, т.7 се изиска подаването на „Информация относно изпълнението на изискванията по т. 16, 17, 18 и 19 от приложение № 29“

ВЪПРОС: Каква част от изискваната подробна информация от посочените точки в Приложение 29 е необходимо да бъде декларирана. Отговори с Да (Да, поддържа се) или Не , достатъчни ли са ?

В случай че софтуерът е част от или е свързан с интегрирана информационна система за управление на продажбите/търговската дейност, производителят/разпространителят следва да предостави информация, дали изискванията в т. 16, 17, 18 и 19 от Приложение №29 се изпълняват от софтуера или изпълнението им е осигурено от функционалността на интегрираната система. Когато е налице втората хипотеза е необходимо да се посочи, в кои модули е реализирана функционалността за изпълнение на всяко от изискванията в посочените точки.

Въпрос №7

В чл. 52б, ал. 1 се задължават производителите на софтуер да предоставят „...изпълнимият файл, за достъп и извлечане на данни от БД в структуриран четим вид с възможност за избор – от всички или от част от таблиците, с които работи софтуерът; “

ВЪПРОС: Възможно е част от извлечаната информация да е криптирана с оглед защита на корпоративни интереси от страна на клиента, като ключа се съхранява под опеката на вещи лица на клиента. Как се очаква предоставеното приложение да визуализира/експортира данните (криптирани или декриптирани, ако криптиранныте данни засягат правата на лица от Регламент 679/2016 на ЕК)?

Съгласно ДОПК органът по приходите има право да изиска, а задължените лица да му осигурят, достъп до счетоводна, търговска и друга документация, за която е преценено, че има значение за определяне на задълженията на лицето. Това изискване е в сила и когато за обработка на информацията се използват информационни системи.

Съгласно ДОПК органите по приходите са длъжни да опазват данъчната и осигурителната информация, вкл. и търговската тайна.

Въпрос №8

В Приложение №29, т.3 „...В случаите, в които софтуерът за управление на продажби в търговски обект представлява модул от софтуер, останалите модули не могат да имат дублираща функционалност за управление на продажбите“

ВЪПРОС: Често в практиката се налага обособена функционалност в системите, чрез която се изписват различни стоки поради ред причини (но не свързани с продажба), като бракуване на стоки, изписване на стоки за вътрешна употреба, движение между вътрешни складове и други.

Ако се приеме, че понятието „модул“ е „отделно от основната система приложение“ (и не е синоним на функционалност), то

- Допуска ли се използването на такава функционалност в системата, притежаваща и функционалност за „Управление на продажбите“, която да позволява изпълнението на ако гореописаните операции, ако НЕ то какъв механизъм трябва да бъде предвиден за отразяване на посочените действия чрез системата.

- Допуска ли се използването на функционалност в системата, притежаваща функционалност за „Управление на продажбите“, чрез която се издават първични счетоводни и други документи за продажбите.

Считам, че няма пречка софтуерът да притежава функционалност, чрез която да се отразяват действия като посочените от Вас - „бракуване“, „движение на стоки между складове“, „изписване на стоки за вътрешна употреба“, доколкото тези операции не са свързани с процеса по управление на продажбите. Производителят/разпространителят следва да подаде информация за наличната функционалност в софтуера, който произвежда/разпространява съгласно т. II.1 от Приложение №31.

Ако модулът за издаване на първични и други документи за продажби има функционалност за управление на продажбите, същият попада в обхвата на определението за софтуер за управление на продажбите в търговски обект съгласно т.84 от §1 на ДР на ЗДДС, във връзка с §1, т. 19 от ДР на Наредба Н-18 и следва да отговаря на изискванията на Приложение №29.

Въпрос №9

В Приложение №29, т.18.9 се изиска извеждане на информация за „видове операции (действия)

– код, наименование, дата на първоначално конфигуриране в системата, дата на последна промяна, дата на деактивиране; „

ВЪПРОС: Какъв вид действия се очаква да бъдат изведени?

1. *Създаване, Редакция, Изтриване на номенклатури са вградени като действия в системата, но не са декларирани в табличен вид*

2. *Приемане в сервис, добавяне на ремонт, Издаване на клиент за функционалност „Сервизна поддръжка“ са вградени като действия в системата, но не са декларирани в табличен вид*

3. *Откриване/Започване, Анулиране, Сторниране, Приключване, Плащане и др са действия, отнасящи се за операциите (сред които е и Продажба), вградени в системата, но не са декларирани в табличен вид.*

Всяко от гореописаните действия се записват в Log списък, с наименование, дата на възникване и оператор извършил действието, но липсват изискваните параметри „... дата на първоначално конфигуриране в системата, дата на последна промяна, дата на деактивиране...“

Наредбата не предявява изисквания по отношение на структурирането на базата данни на софтуерите за управление на продажбите. В т. 18 от Приложение №29 се съдържа изискване по отношение на експорта на информация от базата данни. Именно експорт трябва да може да се направи в табличен вид в указанния формат и това трябва да бъде осигурено от софтуера.

Въпрос №10

В Приложение №29, т.18.9 се изиска „...работни места – код, търговски обект, в който се намира, индивидуален номер на свързаното към него ФУ, дата на първоначално конфигуриране в системата, дата на последна промяна, дата на деактивиране; ...“

ВЪПРОС: Ако не се поддържа в таблична форма, а номерата на работните места са динамични (но не се позволява две работни места с един номер да работят едновременно). Допуска ли се този тип номенклатура да не се експортира.

Софтуерът трябва да осигури експорт в табличен вид на номенклатурата на работните места. В описания от Вас случай това ще бъде моментното разпределение на динамично определяните работни места.

Въпрос №11

В Приложение №29 т.6 „Софтуерът има вградени контроли за задължително попълване на данни за потребителите (операторите) начало/

край на периода на активност на потребителя (оператора) за всяка от присвоените му роли“

ВЪПРОС: *Какъв вид „... контроли... за всяка от присвоените му роли“ се изиска да бъдат вградени в системата, ако оператора изпълнява ролята на сервитъор, барман и управител в търговски обект, коя от тези роли трябва да бъде въведена в системата за оператора и как се предвижда контролата да контролира края на едната роля и началото на другата.*

Ако се съхранява Log списък, в които се отразява направената промяна при преминаването от едната към другата роля в системата, счита ли се че системата има „... вградени контроли... за всяка от присвоените му роли“. Естествено при въвеждане/редакция на оператор не се допуска запис без посочена Роля.

Ролята, която даден служител има в системата (софтуера), се свързва с правата, които той има по отношение на достъп до функционалност, права за четене или запис, на определени данни, промени например в номенклатурни файлове и др. От софтуера се изиска логически контрол на въвежданите данни за потребителите (операторите). Отговорност на задължените лица е осигурят вярно и точно въвеждане на посочената информация в приложение №29, т.6.

Въпрос №12

Според Приложение №29, т.20 „Софтуерът не притежава възможност за работа в тестови режим, режим за обучение или друг подобен.“

ВЪПРОС: *Ако производителят е предоставил версия, приведена в съответствие с Наредба Н-18 на интернет сайтове с цел реклама, следва ли тези версии да бъдат изтеглени/свалени. Ако ДА, то по какъв начин се допуска да бъде извършвана реклама на предлаганите продукти.*

Наредбата не ограничава рекламата на софтуери за управление на продажбите, които отговарят на изискванията на наредбата и са включени в поддържания от НАП публичен списък на софтуерите.

Въпрос №13

С т.4 от Приложение №29 се изиска „Софтуерът съдържа вградена при разработването му защита от промяна или добавяне, без оторизация от производителя/разпространителя, на външни модули“.

ВЪПРОС: Възможно ли е НАП да посочи приемлив според тях „начин на защита“

Начинът на защита на софтуера е избор на производителя на софтуера. Обща информация за това, какъв вид защита е използван, следва да се подаде с информацията за софтуера съгласно Приложение №31, т.8. Тази информация не се включва в публичния списък на софтуерите, за които е декларирано съответствие с изискванията, посочени в Приложение №29 към чл. 52а от Наредба № Н-18.

Въпрос №14

При така наложените изисквания в Приложение №29, т.9 за „При въвеждане в софтуера на информация за продажба софтуерът генерира уникален номер на продажбата (УНП)“, как се очаква да се държи системата за управление на продажбите, ако:

1. *бъде отворена Нова продажба – се генерира номер: DT123456-0005-0000001 (“...7-разряден пореден номер на продажбата, формиран поотделно за всеки индивидуален номер на ФУ...”*
2. *маркират се 2 артикула*
3. *в този момент се отваря от друго работно място продажба с номер: DT123456-0002-0000002, което е с пореден номер на операцията 2, тъй като се използва същото ФУ*
4. *на Работно място 1 (т.1) се приключва работният ден без приключване на продажбата.*
5. *На работно място 2 (т.2) се записва продажбата и се генерират още 3 продажби, което довежда брояча до поредност 6 (т.е. следващата операция за това ФУ трябва да бъде 6)*
6. *на следващият ден става ясно че артикулите от отворената продажба от т.1 се анулират и операцията се освобождава. Дори и фискалните устройства да са различни, то отново съществува възможност за възникването на описаните по – долу казуси.*
7. *Какво се очаква да се случи тук (следните възможни варианти):*
 - a) *Генерираният номер изчезва от системата в поредността на номерациите за ФУ в записаните продажби*
 - b) *Операцията се записва със нулева стойност, без клиент и нулево съдържание*

c) Генерираният номер се съхранява до приключване със смислени данни, т.e. Запазва се до като се появи реален клиент с реални данни. В този случай обаче как ще се разглежда информацията за анулираните артикули.

Нито един от посочените от вас варианти *a), b)* или *c)* не отговаря на изискванията на наредбата.

В посочения от Вас пример информация за неприключената продажба с УНП **DT123456-0005-0000001** следва да бъде записана в БД на софтуера – записват се и се съхраняват всички въведени данни, вкл. вид, количество и стойност на артикулите и др., както и индикатор, че продажбата с посочения УНП е анулирана.

Моля, обърнете внимание на формулировката в т. 12 от Приложение №29: „При анулиране (пълно или частично) на открита, но неприключена продажба софтуерът задължително съхранява в базата данни пълна информация за анулираната продажба - анулирани стоки/услуги, количество, стойност, оператор и др.“

ВЪПРОСИ ЗА САМОСТОЯТЕЛНА ПРЕЦЕНКА - РАБОТНА ВЕРСИЯ

В случай, че имате съмнения, дали софтуерът, който произвеждате/разпространявате или възnamерявате да използвате в търговските си обекти, трябва да отговаря на изискванията на Наредба Н-18/2006 г., можете да отговорите на следните въпроси:

1. Използва ли се софтуерът в търговски обект, в който се извършват продажби, за които е налице изискване за издаване на ФБ, т.е. плаща се в брой, с дебитна или кредитна карта и др. (чл. 3, ал. 1 от Наредба Н-18/2006 г.)
2. Управлява ли този софтуер продажбите? Т.е.
 - 2.1. Въвежда ли се информация за заявените от клиента стоки/услуги?
 - 2.2. Поддържат ли се номенклатури, например на стоки, услуги, цени, операции, видове плащания, оператори (потребители), други
 - 2.3. Генерира ли софтуерът обща сума на продажбата?
 - 2.4. Позволява ли софтуерът избор на начин на плащане?
 - 2.5. Отразява ли се извършеното плащане?
 - 2.6. Отразява ли се приключването на продажбата (предоставянето на стоката/услугата)?
 - 2.7. Създава ли се/отпечатва ли се документ за извършването на продажбата?
3. Съхранява ли се информацията в база данни?
4. Позволява ли софтуерът извеждане на справки за извършените продажби, например продадени артикули, платени суми по оператори за период от време и др.
5. Подава ли /получава ли софтуерът информация към/от други софтуери или модули, които реализират изцяло или частично функционалностите по т. 2, 3 и 4?

**Ако отговорът на 1-ви въпрос е „да“ и са налице поне 5 положителни отговора на останалите 10 въпроса с номера 2.1 – 2.7, 3, 4 и 5,
софтуерът попада в обхвата на определението за „софтуер за управление на продажбите“ съгласно §1, т. 84 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДС) и „управление на продажбите“
съгласно §1, т. 19 от ДР на Наредба Н-18/2006 г.
и трябва да отговаря на изискванията на Наредба Н-18/2006 г.**

СРОКОВЕ - неофициално пояснение

- 1) Регистрираните по ЗДДС лица привеждат дейността си с изискванията на наредбата ((ФУ и софтуери) – 31.03.2019);
- 2) Нерегистрираните по ЗДДС лица и лицата, използващи ЕСФП – 30.06.2019
- 3) Лицата, използващи ИАСУТД – 30.12.2019
- 4) Лицата, които извършват сервизно обслужване и ремонт, привеждат дейността си в съответствие с изискванията в срок до 30 юни 2019 г.
лицата, които извършват сервизно обслужване и ремонт на ИАСУТД - в срок до 31 декември 2019 г.
Издадените удостоверения за регистрация на сервизни фирми са валидни до 30 юни 2019 г., resp. до 31.12.2019 (за сервизни фирми на ИАСУТД)
- 5) Производителите/разпространителите започват да декларират съответствие на софтуерите с изискванията от 01.12.2018 г. НО, могат да разпространяват „старите“ софтуери до 31.03.2019 /Ако в периода до 31.03.2019 някой търговец стартира дейност, той ще може да си купи и използва „стар“ софтуер, неотговарящ на изискванията на наредбата и да го използва или до 31.03 (ако е регистрирано по ЗДДС лице), или до 30.06 (ако няма ЗДДС регистрация), когато трябва да приведе дейността си в съответствие с изискванията./
Стандартен срок за деклариране – преди да започне разпространението на софтуера
- 6) Ползвателите на софтуер подават информация в НАП за използванятия от тях софтуер в срок до 31.05.2019 (за регистр. по ЗДДС, т.е. до 2 мес. След 31.03.2019) или до 31.08.2019 (ако нямат ДДС-регистрация, т.е. 2 мес. след 30.06.2019).
Стандартните срокове за търговците са: „.. до 7 дни от инсталационето на софтуер за управление на продажбите в търговския обект подават информация по електронен път...“
- 7) Електронни търговци
Разпоредбите за тях влизат в сила 3 мес. след обнародването на НИД (т.е. до около края на м.12.2018)
За заварените случаи: подават информацията в тримесечен срок от влизане в сила на разпоредбата. (т.е. до около 31.03.2019)
Стандартен срок – подават информация в НАП преди започване на дейността